

Urbancsekné Sebestyén Marianna
Anna

Lassan siklott be a vonat a wałbrzychi pályaudvar állomására, a fülkékben rengeteg utassal, akik dolgozni sietnek, rokonlátogatóba, vásárlásra, találkozóra érkeztek. Számos ember, megannyi sorssal, csak az ő célja különbözik a többiekétől – gondolta Anna, miközben várta, hogy végre megérkezzen a hosszú út után.

Várakozással telve és nagyot sóhajtva lépett a peronra. Hát itt van végre! Annyi ábrándozva hallgatott történet, és vágyakozás után eljött végre, hogy beteljesítse nagymamája álmát. Izgatottan simította végig a nyakában lógó nyakláncot, felemelte a bagoly medált és apró, bátorító csókot lehelt rá, ami sokkal inkább magának, mintsem a bagolynak szólt. Azután megmarkolta a bőröndjét és nekilátott a nagyvárosnak. Három napig levéltárakban, könyvtárakban és régi vöröskeresztes szervezetekben kutatót az egykori náci alakulat után, de bármerre indult el, úgy tűnt, mindenhol falakba ütközik. Hiába telt el annyi év a háború óta, németként még mindig nehezen boldogul Lengyelországban.

A negyedik napon gyönyörűen kisütött a nap, és tavaszhoz képest szokatlanul meleggé vált a levegő. Anna nem tudott ellenállni a cirógató melegnek, ezért kigombolta a kabátját és teli tüdőből beszívta a kellemes virágillatot, miközben a villamost várta, ami hamarosan meg is érkezett. Felszállás után megállt egy idős néni előtt, aki a korlátot szorongatta. Az ablakon át figyelte a házakat, az utcákon sétáló embereket és a messziről idelátszó Bagoly hegység csúcsait. Keze a medálra kulcsolódott, amit szeretettel simított végig. Úgy érezte, nem adhatja fel! Kell, hogy találjon valamit, bármit, ami bizonyítja, hogy itt járt a nagyapja. Kell, hogy igaz legyen az a sok gyönyörű történet, amit a nagyanyjától hallott!

A villamos lassított, és Anna a táskájáért nyúlt, de megakadt a szeme az idős nőn, aki úgy nézett rá, mintha szellemet látott volna. Megállás után lelépett a járda kövére, összehúzta kabátját és elindult a könyvtár felé. A közeli kávézó mellett elhaladva nem tudott ellenállni a készítésnek és belenézett a kirakatba, hogy megnézze tükörképét, de amint odafordult, más vonta el a figyelmét. Az idős néni őt követte.

- Furcsa! – gondolta. De elég nagy ez a város, hogy két ember egy helyen szálljon le a villamosról, vetette el a nyugtalanító gondolatot.

A könyvtárba érve ismét elfogta a furcsa érzés, ezért az ajtó mellett megállva izgatottan várt. Nem volt semmi fenyegető az idős hölgyben, mégis annyira izgatottá vált, hogy mozdulatlanul, néma csendben figyelte a bejáratot, ami lassan kezdett nyílani. Visszatartott lélegzettel várta, hogy ki lép be rajta, és mikor meglátta az idős hölgyet, szívverése már a fülében dobogott.

- Maga követ engem? – kérdezte gondolkodás nélkül.

A néni nagyot sikoltott, és a szívéhez kapott.

- Jaj! Ne tessék haragudni! Meggondolatlan voltam. Csak úgy láttam, hogy utánam tetszett jönni. Vagyis..., tudom nagy ez a város. Szóval... tudom, hogy sokan mehetnek ugyanarra a helyre, úgy értem, hogy...

- Igen. Követtelek.

- Igen? – most Anna sikkantott hitetlenkedve.

- Ne haragudj! – fogta meg a kezét a néni. – De kérdeznem kell valamit.

- Kérdezni? – hitetlenkedett Anna.

- Gyere! Ülünk le. – mutatott a társalgóban a fotelekre. – Öreg vagyok már ekkora izgalmakhoz.

Miután kényelmesen elhelyezkedtek, és kicsit talán meg is nyugodtak, az idős hölgy nagy levegőt vett és végre feltette a kérdést, amit már a villamoson is szeretett volna.

- Megkérdezhetem, hogy honnan van a nyakláncod?

- Ez? – simította végig a baglyot Anna. – Ajándék. A nagymamámtól kaptam.

- Szép darab. – mondta az idős hölgy vágyakozón. – Ó! Milyen udvariatlan vagyok! Még be sem mutatkoztam. Maria vagyok. – nyújtott kezét.

- Anna. – válaszolt elgondolkodva. – Miért érdekli a nyakláncom?

- Az én családomnak is volt egy ilyen medálja. Régi családi ékszer, ami anyáról lányára szállt. Nézze! – aztán elővesz egy fényképet, amin egy gyönyörű nő nyakában jól látszik a bagoly. Anna torka összeszorul.

- Ez maga a képen?

- Nem. Ő az anyám.

- És mi lett a nyakláncsal? – kérdezte a lány suttogva.

- Elveszítettük a háborúban.

- Hogy érti azt, hogy elveszítették?

- Tudod a háborúban a zsidóktól mindent elvettek. Pénzt, festményeket, ékszereket, családtagokat. – mondta szomorúan és tekintete a távolba meredt.

Hosszas csend következett. Mindketten a saját történetükre gondoltak. Két család sorsa, amit összeköt egy medál.

- Ne haragudj! Nem tudom mit hittem. – állt fel könnyes szemekkel Maria.

- Várjon! Ne menjen el, kérem! Napok óta kutatok, hogy nagyapám nyomára leljek, és talán ön segíthet nekem.

- Nem értem.

- A nagymamám azt mesélte, hogy a nagyapám a háborúban itt a bagoly hegyekben volt katona. Azt mondta, hogy a hegyek alatti barlangokban őrizték Hitler aranyát. Tudja nagyapám leveleket írt neki, amiben beszámolt mindenről. A kincsről, a barlangokról, az aranyvonatról, de a leveleket a családom elégette, mert féltek, hogy bajba kerülhetnek miatta. Csak néhány lap maradt meg, amit a mama féltve őrzött egészen a haláláig. Sajnos a nagymamám emlékezete egyre bizonytalanabbá vált az évek során, ezért a történetei egyre zavarosabbak lettek, de én imádtam őket. A nyakláncot a nagyapám küldte neki innen Wałbrzychből, legalábbis a mama így mesélte. Azt mondta, hogy fizetségként kapta, de ki tudja, hogy mi igaz belőle. – mosolygott keserűen, majd a nyakához emelte karját, kikapcsolta és Marianak nyújtotta. – Tudja azért jöttem ide, hogy megtudjam mi lett a nagyapámmal. Hogy megtudjam valóban itt volt-e. De a nyaklánc választ adott. Ki tudja? Talán azért kellett ide utaznom, hogy visszahozzam önnek. Tegye csak el.

- Nem fogadhatom el, hisz önnek is sokat jelent.

- Ez nem az én családomé. Ide való. Itt a helye az ön családjában. Vegye úgy, hogy megőriztük önöknek.

- Köszönöm! Maga igazán nagylelkű. – simította meg könnyes szemmel a medált. – De talán mégis tudok magának segíteni! Az unokám történész. Talán ő tud valamit a nagyapjáról.

Anna és Maria aznap együtt indultak útnak. Mindkettejük szívében rengeteg emlék kavargott a háborúról, szerelemről, veszteségekről és fájdalmakról.

A német aranyvonat legendájáról mindenki hallott, de senki nem tudta mi lett a sok kincessel, ahogyan azt sem, hogy mi lett a kincset őrző katonák sorsa.

Az utolsó lengyelországi estéjén Anna így szólt:

- Van itt valami, amit szeretnék megmutatni. Ezt a levelet a nagyapám küldte a háborúból a nagymamámnak. Szeretném, ha meghallgatna belőle egy részletet.

„Egyre nehezebben viselem az ittlétet! Nem akarok részt venni ebben a sok rettenetes dologban. Úgy kell bánnunk az itt élőkkel, mintha nem is emberek lennének. Nem tudom leírni, milyen borzalmas dolgokat művelnek velük. De ne félj galambom nem váltam szörnyeteggé, megtalálom a módját, hogy segítsen őket” – itt elhallgatott, míg lenyelte könnyeit.

- Szóval, csak azt akartam, hogy tudja, a nagyapám nem volt gonosz ember.

Maria megszorította a kezét.

- Nem is gondoltam ilyesmit. Csak nagyszerű ember lehetett, akinek ilyen unokája van.

Onnan kezdve Maria és Anna még több, mint két évig szoros barátságban éltek. Ezután megváltozott a kapcsolatuk, mikor Maria unokája és Anna házasságot kötöttek. Onnan egy család lettek. Így a bagoly nyaklánc örökre összekötötte a két család sorsát.